

Rapport

Ingetrokken of niet?

Een onderzoek naar een onduidelijke intrekingsbrief van het Openbaar Ministerie.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over het Openbaar Ministerie te Rotterdam, welke gedraging wordt toegerekend aan de minister van Veiligheid en Justitie, gegrond.

Datum: 13 juli 2015

Rapportnummer: 2015/111

Aanleiding

Op 7 juli 2014 reikte een politieambtenaar aan verzoekster twee dagvaardingen in persoon uit. Eén dagvaarding zag op een zaak eindigend op nummer 022-14, en de andere dagvaarding zag op een zaak eindigend op nummer 351-14. Beide dagvaardingen hadden betrekking op het strafbare feit belaging, maar hadden een andere pleegperiode. In de akte van uitreiking stond dat verzoekster zich in beide zaken moest verantwoorden bij de politierechter op 1 oktober 2014 om 16.40 uur.

Op 11 september 2014 besloot het Openbaar Ministerie de dagvaarding eindigend op nummer 022-14 in te trekken voor de zitting van 1 oktober 2014, omdat de politie op die datum nog steeds geen dossier had ingestuurd. Verzoekster ontving hierover een brief van het Openbaar Ministerie. In deze brief stond voor zover relevant het volgende vermeld.

*"Onderwerp: intrekking dagvaarding / (verkorte) oproeping
(...)*

Hierbij trek ik in de aan u uitgereikte/toegezonden dagvaarding/oproeping in de zaak met parketnummer (...) 022-14 om te verschijnen op 01 oktober 2014, te 16:40 uur, ter terechtzitting van de politierechter (....).

De reden van de intrekking is: Behandeling op andere datum

De officier van justitie"

Verzoekster had zich niet gerealiseerd dat bij brief van 11 september 2014 er slechts één dagvaarding was ingetrokken. Zij ging er vanuit dat beide zaken waren ingetrokken en op een later moment zouden worden behandeld. Daarom was zij niet naar de zitting van de politierechter op 1 oktober 2014 gegaan. Verzoekster werd door de politierechter bij verstek veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf met daaraan verbonden een aantal bijzondere voorwaarden. Op 23 oktober 2014 werd verzoekster hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Verzoekster stelde hierop direct, maar ná het verstrijken van de appeltermijn¹, hoger beroep tegen het vonnis in.

De ingetrokken zaak (022-14) werd op 2 oktober 2014 voorwaardelijk door de officier van justitie geseponeerd met als sepotcode 'recente bestraffing'.

Verzoekster kon zich in deze gang van zaken niet vinden en diende een klacht in bij het Openbaar Ministerie te Rotterdam. Het Openbaar Ministerie verklaarde haar klacht op 1 december 2014 ongegrond. Hoewel de inhoud van de brief mogelijk verwarrend voor verzoekster is geweest, was de officier van justitie van mening dat het Openbaar

¹ De dagvaarding voor deze zitting was aan verzoekster in persoon uitgereikt. De beroepstermijn als bedoeld in art. 408 lid 1 Wetboek van Strafvordering was derhalve verstreken.

Ministerie de juiste procedures had gevolgd. Verzoekster was dan ook naar behoren geïnformeerd. Hierop wendde verzoekster zich tot de Nationale ombudsman.

KLACHT

Verzoekster klaagt erover dat de informatie in de intrekingsbrief van 11 september 2014 van het arrondissementsparket Rotterdam onduidelijk en verwarrend is, nu zij er niet op is gewezen dat een andere zaak waarvoor zij gelijktijdig was gedagvaard wél door de politierechter op genoemde dag en tijdstip zou worden behandeld.

Standpunt verzoekster

Verzoekster bracht naar voren dat zij de brief zo had begrepen dat er op 1 oktober 2014 geen zitting zou plaatsvinden. Onder aan de brief stond immers ook dat de behandeling op een andere datum zou plaatsvinden. Van een gewone burger kan niet worden verlangd dat hij er bedacht op is dat wanneer een zaak wordt ingetrokken, de andere zaak waarvoor hij gelijktijdig is gedagvaard wel doorgang vindt, aldus verzoekster. Daar komt in het geval van verzoekster bij dat zij Pools is en de Nederlandse taal niet goed beheerst. Er had nadrukkelijk in de brief vermeld moeten worden dat de behandeling van de andere zaak wel zou plaatsvinden, aldus verzoekster. Er had bijvoorbeeld de zinsnede "Let op, de andere zaak waarvoor u gedagvaard bent, parketnummer eindigend op 351-14 gaat wel door" toegevoegd kunnen worden.

Het niet begrepen hebben dat de andere zaak wel zou worden behandeld heeft grote gevolgen voor verzoekster. Zij is veroordeeld en heeft hiervan pas kennis genomen toen de appeltermijn al voorbij was. Op 10 maart 2015 vond de behandeling in hoger beroep plaats. De advocaat van verzoekster heeft ter zitting met succes een beroep gedaan op de versoebbare overschrijding van de appeltermijn, waardoor de zaak inhoudelijk is behandeld. Volgens de advocaat van verzoekster had ook de advocaat-generaal geen enkel bezwaar dat de zaak inhoudelijk zou worden behandeld. Verzoekster is door de rechter schuldig verklaard zonder oplegging van straf. Deze uitspraak is onherroepelijk.

Standpunt minister van Veiligheid en Justitie

De minister van Veiligheid en Justitie (hierna: de minister) liet weten de klacht van verzoekster ongegrond te achten. De minister vond de intrekingsbrief van 11 september 2014 niet onduidelijk, nu in de brief werd gesproken over één parketnummer en de brief ook in "enkelvoud" was opgesteld. Immers, er werd gesproken over 'dagvaarding' en niet over 'dagvaardingen' en de officier van justitie meldde in zijn brief expliciet dat hij de dagvaarding in de zaak met parketnummer 10/126022-14 introk. Daar komt bij dat verzoekster wist dat er twee zaken met twee verschillende parketnummers op 1 oktober 2014 tegen haar zouden worden behandeld. Het bevreemde de minister dan ook dat zij er vanuit ging dat beide zaken op een andere datum zouden worden behandeld. De minister voegde hier nog aan toe dat verzoekster ook een eigen verantwoordelijkheid heeft en contact op had kunnen nemen met het Openbaar Ministerie om na te gaan wat de betekenis van de brief was.

Op vragen van de Nationale ombudsman liet de minister nog weten dat alle correspondentie door het Openbaar Ministerie via het bedrijfsprocessensysteem GPS wordt opgemaakt. Ook de intrekingsbrief is via dit systeem geautomatiseerd opgemaakt. In GPS is het niet mogelijk om vrije tekst aan een geautomatiseerde brief toe te voegen. Technisch gezien is het met veel extra handmatig werk wel mogelijk om een brief uit GPS te halen en deze om te zetten naar een Microsoft Word-bestand, waarna er wel vrije tekst in kan worden getypt. Dit is een zeer tijdrovende klus, aldus de minister. Landelijk is dan ook bepaald dat er alleen wordt gewerkt met geautomatiseerde brieven.

BEOORDELING.

Behoorlijkheidsvereiste

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt, volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf. Dit betekent onder meer dat intrekingsbrieven van het Openbaar Ministerie ondubbelzinnig en helder moeten zijn, zodat er bij de verdachte over de inhoud geen twijfel kan bestaan.

Oordeel

Uit de reactie van de minister blijkt dat hij uitgaat van de veronderstelling dat elke burger die met politie en justitie in aanraking komt weet wat een dagvaarding is, hoeveel en op welke wijze parketnummers aan zaken worden verbonden en dat zaken kunnen worden ingetrokken. De Nationale ombudsman acht dit geen reële inschatting van de procedurele kennis bij een gemiddelde burger over hoe zaken rondom een strafzitting verlopen. Hierbij wordt nog in het midden gelaten dat verzoekster in dit geval geen Nederlandse is. De behandeling van een strafzaak ter terechtzitting is in de regel voor een verdachte ingrijpend en belangwekkend. Het Openbaar Ministerie heeft een grote verantwoordelijkheid als het aankomt op de informatieverstrekking rondom een strafzitting. Het Openbaar Ministerie dient zorg te dragen voor heldere correspondentie en – indien nodig – burgers te wijzen op mogelijke bijkomstige zaken.

In dit geval is verzoekster door het Openbaar Ministerie twee keer gedagvaard voor dezelfde zitting - zelfde datum en zelfde tijdstip - waarbij de twee tenlastegelegde feiten ook nog eens hetzelfde zijn, namelijk belaging van dezelfde persoon. Enkel de periode waarin het strafbare feit zou zijn gepleegd verschilt. De Nationale ombudsman is van oordeel dat gelet op deze feiten en omstandigheden de intrekingsbrief die verzoekster op 11 september 2014 ontving, onvoldoende duidelijk en verwarrend was. Er kon niet worden volstaan met het enkel noemen van het parketnummer van de zaak die wordt ingetrokken en de mededeling "behandeling op andere datum". Het had op de weg van Openbaar Ministerie gelegen om in deze brief een zin op te nemen waaruit bleek dat de andere zaak waarvoor verzoekster gelijktijdig was gedagvaard wél doorgang zou vinden.

De opmerking van de minister dat alle correspondentie door het Openbaar Ministerie automatisch via het bedrijfsprocessensysteem GPS wordt opgemaakt waarbij er geen ruimte is voor handmatige aanvullingen in de tekst baart de Nationale ombudsman zorgen. Op deze wijze wordt immers een geautomatiseerde werkelijkheid gecreëerd, waarbij in zijn geheel geen ruimte bestaat voor maatwerk. De Nationale ombudsman constateert dat het Openbaar Ministerie vaker als reden het geautomatiseerde GPS-systeem aandraagt waarom een wijziging van of toevoeging aan een gestandaardiseerde brief niet mogelijk is. De Nationale ombudsman verwijst in dit verband ook naar het gelijktijdig met dit rapport uitgebrachte rapport 2015/0110.

De Nationale ombudsman ziet dan ook aanleiding om hier ambtshalve een breder onderzoek naar in te stellen.

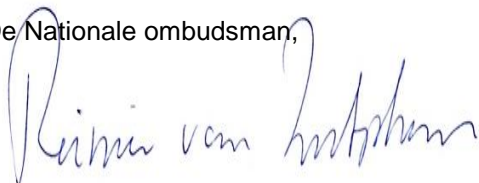
Nu de intrekingsbrief onvoldoende duidelijk was is de Nationale ombudsman van oordeel dat de minister in strijd heeft gehandeld met het vereiste van goede informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie te Rotterdam, welke gedraging wordt toegerekend aan de minister van Veiligheid en Justitie, is gegrond wegens het in strijd handelen met het vereiste van goede informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen